

Gule Sider

INFORMASJONSAVIS FOR MO INDUSTRIPARK

NR. 6 – 2019

Overhaling av dimensjoner

Inne i Mofjellet ligger et av landets største vannverk. I vinter har MIP Energi plukket hele rensenanlegget til vannverket fra hverandre, og gjennomført den største overhalingen siden anlegget ble montert for over 20 år siden. Side 10 og 11

Ambassadørbesøk fra EU, side 4 og 5 | Nytt utstyr hos Harsco Environmental, side 8 og 9 | Mo Industritransport frakter mer miljøvennlig, side 12 | BUA, side 14 og 15 | Bærekraftsrapport fra Celsa, side 16 og 17 | Endringer i Gule Sider, side 18

**Nordens lengste
lagerhylle!**

Vi er en nordnorsk samarbeidspartner og leverandør av utstyr og forbruksvarer til industri, bygg/anlegg og offshore.

TOOLS

TOOLS Løvold AS

Koksverksgt. 1, 8622 Mo i Rana
Tlf. 75 12 66 00 | www.lovoldas.no

Moderne verksted

Vi produserer, kontrollerer og sertifiserer alle typer wire- og løfteredskaper. I tillegg utfører vi analyser, design og produksjon av marinforankring.

Løvold®

Kvalitet i alle ledd

Klinkerveien 6-8, 8006 Bodø
Tlf. 75 50 44 00 | www.lovoldas.no

TESS®

SLANGER - TJENESTER - DVHP

Avd. Tess Mo Industripark E-post rana@tess.no

Tlf: 75 13 63 00 • Fax: 75 13 63 01

24 t vakttelefon: 962 26 796 • www.tess.no

serit
Smart IT. God jobbdag.

CIRCLE K

DNB Bank fra
A til Å

Leder av Arve Ulriksen

Adm.dir Mo Industripark as

Julehilsen 2019

GULE SIDER, informasjonsblad for disse bedriftene:

AGA Kantinedrift og Catering AS,
AVANTI engineering AS, Byggservice
Rana AS, Celsa Armeringsstål
AS, Ferroglobe Mangan Norge
AS, Elkem Rana AS, Harsco
Environmental, Helse & Sikkerhet
SA, Industriprosjekt AS, Inventum
RTD AS, Itet AS, KIS Nord AS, avd.
Mo, Kunnskapsparken Helgeland AS,
Miljøteknikk Terrateam AS, Miras
Solution AS, Mo Fjernvarme AS, Mo
Industripark AS, Mo Industritransport
AS, MOMEK Group AS, MoTest AS,
Norsk Ildfast Gjenvinning Drift AS,
PricewaterhouseCoopers AS, Rana
Gruber AS, Rana Industriterminal AS,
Rana Utviklingsselskap AS, Ranfjord
Fiskeprodukter AS, Relacom AS,
Siemens AS, Industry Solution Division,
SINTEF Molab AS, SMA Mineral AS,
TESS Rana AS, T. T. Kran og industrielt
vedlikehold AS, ID Reklame,
Østbø Rana AS.

I redaksjonen MIP Info:

Ansv. utgiver:
Arve Ulriksen
Jan Gabor
Tonje Nermark

Tekst, foto og design:
Mye i Media AS, MIP as

Trykk: ID Reklame

Tips til Gule Sider kan sendes til:
tonje.nermark@mip.no

Industrien i Rana er i godt driv og vi kan se tilbake på et år som har vært preget av høyt tempo, store investeringer, nye etableringer og noen skjær i sjøen. Det er svært gledelig å registrere at industrien i regionen i stor grad går godt og at flere har investert i nytt utstyr for å både bedre egen drift hva gjelder energiforbruk og utslipp, men også for å kunne ta på seg nye oppdrag. Dette blir lagt merke til langt utenfor regionen, og Mo Industripark er stadig et referansepunkt når det kommer til bærekraftige satsinger innenfor sirkulær økonomi, reduksjoner av utslipp og effektivisering av energibruk.

Diversifisering av aktivitetene i Mo Industripark blir stadig viktigere for å fortsatt være konkurransedyktige også i fremtiden. Våre største bedrifter er eksportorienterte, noe som betyr at svingninger på de globale markedene og tilspising av storpolitiske konflikter, i betydelig grad påvirker konkurransekraft og markedssituasjon for våre bedrifter. Derfor blir det viktigere og viktigere at vi jobber godt med rammevilkår på hjemmebane samt lykkes med å tiltrekke oss nye etableringer, slik at

industrien har enda flere ben å stå på. Dette har vi i MIP-konsernet hatt fokus på i 2020 og dette vil vi ta med oss inn i det nye året.

2019 har også vært et merkeår i historisk sammenheng da vi i september markerte at det var nøyaktig 30 år siden siste tapping på råjernverket. Dette symboliserer samtidig at det var 30 år siden driften i industriparken gikk over fra statlig til privat eie, selv om vedtaket om nedleggelse kom året før. Vi kan stolt se tilbake på tre tiår med både opp- og nedturer men en industri i Rana og Mo Industripark som i dag er bredere enn noen gang tidligere og som på miljösidan har tatt sjumilssteg. Dette betyr ikke at vi skal si oss fornøyd med hva vi oppnår, og mål å forbedre utslippssituasjonen og effektivisere

energibruk samt lykkes med sirkulær økonomi, vil også være med inn som hovedfokus i det nye året. Digitalisering vil for industrien som for andre sektorer bli mer og mer viktig for å lykkes med dette.

Det siste året har på lokalt plan vært preget av et tøft debattklima om vanskelige lokaliseringsspørsmål av institusjoner på Helgeland. Dette har vært slitsomt for noen og enhver, men vi kan med glede melde at samarbeidskulturen mellom næringslivsaktører i regionen fortsatt er god. Vi mener dette er avgjørende for at vi skal ha en sterk region med et bredt arbeidsmarked som skaper nye jobber og er en økonomisk motor i Nord. Etableringen av ny aktivitet i Mo Industripark og utmeislingen av aktiviteten i det som etter hvert blir Nesna Industripark ser vi på som et viktig ledd i å styrke eksisterende industri på hele Helgeland.

Vi har mye å være stolte av her i regionen med en industri som er i verdensklasse når det kommer til energi og miljø. Vi har tatt tøffe tak tidligere og turt å satse på områder som for mange var ukjent og kanskje litt skremmende. Men industrien er ikke kjent for å ta minste motstands vei, vi går derfor inn i et nytt år med pågangsmot, arbeidsvilje og et ønske om å skape utvikling. Dette til ikke være mulig uten alle våre konstruktive samarbeidspartnere.

Vi ønsker gjerne å takke alle våre flotte ansatte, kunder og samarbeidspartnere for året som snart har gått. Vi ser frem til å treffes i 2020.

Ønsker med dette alle en riktig god jul og et godt nytt år!

Med vennlig hilsen
Arve Ulriksen,
Administrerende Direktør,
Mo Industripark as

EUs ambassadør til Norge på besøk i industriparken

Siste stopp på besøket til Helgeland var hos Westcon på Nesna. Her fikk ambassadøren også innblikk i potensialet for Nesna Industripark. F.v. Markus Hole, EUs delegasjon til Norge; Arnt Skogsøy, Westcon Helgeland; EUs ambassadør til Norge, Thierry Béchet og Jan Gabor, MIP as.

– Det dere har fått til her er fantastisk!

Det sa Thierry Béchet, EUs ambassadør til Norge, som var imponert over industriens historie og utvikling da han besøkte Mo Industripark for første gang denne uken. Skal vi tro ambassadøren blir det ikke siste gang.

Tettpakket program

Thierry Béchet besøkte nylig Helgeland hvor han stiftet nærmere bekjentskap med flere av bedriftene i Mo Industripark, kompetansmiljø i Rana og Westcon Helgeland på Nesna. En av hans oppgaver som ambassadør til Norge er å

følge med på hva som rører seg i næringslivet her til lands og han er ofte på reisefot.

Ranabesøket startet med mottagelse på rådhuset der Ole Kolstad fra Rana Utviklingsselskap måtte trå inn for ordfører Geir Waage som befant seg i Bodø på møter med Fylkestinget. På Rådhuset fikk ambassadøren en presentasjon av Ranas historie, næringslivsmuligheter og utfordringer.

– Det er flott å være i Rana for å bli bedre kjent med industriparken og bedriftene her. Det virker som dere har allerede fått til mye samtidige som dere har spennende planer for

fremtiden. Hver utfordring er en europeisk utfordring så dere er ikke alene. Vi skal finne svar til spørsmålene sammen, sa en tydelig engasjert Thierry Béchet.

Imponerende ambisjonsnivå

Etter en omvisning industriparken etterfulgt av bedriftsbesøk hos blant annet Celsa, Rana Industriterminal og MOMEK var det ambisjonsnivået som ble lagt merke til. – Det jeg tar med meg fra industriparken og fra bedriftene jeg har besøkt er det høye ambisjonsnivået. Jeg liker det jeg blir presentert! Måten dere kobler industrien med fremtidige muligheter er meget imponerende.

Det ble omvisning både på stålverket og valseverket for ambassadøren.

Det ble også tid til besøk hos Rana Industriterminal hvor daglig Leder Alf Øverli viste med nåler på et kart hvilke havner som har koblinger til RIT. FV. Markus Hole, EUs delegasjon til Norge; EUs ambassadør til Norge, Thierry Béchet; Mats Hanssen Yttervik, RIT; Alf Øverli, RIT og Espen Ruud, RIT.

Men også hvordan dere bygger opp virksomheter fra starten, som for eksempel MOMEK har gjort er beundringsverdig, sa ambassadøren.

Døråpner

EUs delegasjon til Norge er en viktig døråpner for mange bedrifter både i og utenfor industriparken. Flere av dem var interessert i hvordan de kunne komme i kontakt med de rette personene.

– En av mine oppgaver er å dra rundt å besøke næringslivet her i Norge og høre på hva de har å si. Jeg har ingen direkte innflytelse på avgjørelsene som blir tatt i Brussel, men jeg kan gi råd. Flere av bedriftene jeg har møtt har bedt om innspill og visse spørsmål vil bli fulgt opp. Det er store muligheter for å skape samarbeid og finansiere prosjekter til Ranaindustrien gjennom aktørene i Brussel. Det er her vi kommer inn i bildet. Delegationen kan hjelpe bedriftene til å møte de rette personene og institusjonene i EU systemet, forklarer Béchet.

Europeiske bånd

– Mange ser på EU som en kjempestor byråkratisk institusjon, men egentlig er den ganske lite. Det er ikke vanskelig å finne personer som jobber med problemstillinger, utfordringen er å finne de rette, smiler Béchet.

Mo Industripark og Norsk industri er eksportorienterte og avhengige av en velfungerende handelsavtale med sitt største marked, Europa. Administrerende direktør i Mo Industripark AS, Arve Ulriksen, mener derfor det er viktig med gode forbindelser til Unionen.

– Vi ønsker en sterk tilknytning til EU.

Europa er våre kunder og vi vil gjerne utvikle vårt forhold. I tillegg er vi med i flere prosjektinitiativer fasilisert av EU, noe som vil være viktig for å få til grønn utvikling og vekst. Det er derfor svært gunstig fra vår side å få innspill om Brussel-systemet og vise oss frem til deres utsendte representanter. Derfor er vi selvsagt meget glad for at ambassadøren bruker flere dager her hos oss, sier Ulriksen.

Tror på industrien

Den nye Europakommisjonens med Ursula von der Leyen i spissen har satt grønne løsninger og bærekraft høyere på agendaen enn noen annen Europakommisjon har gjort tidligere.

Skal vi tro EUs ambassadør til Norge vil det gi store vekstmuligheter for fremtiden.

– Bedriftene her i Mo Industripark har store planer om å ekspandere, utvikle nye aktiviteter, og ta i bruk ny teknologi. Jeg håper at de lykkes med målsetningene de har satt seg. Jeg tror de vil lykkes på grunn av det høye ambisjonsnivået og deres prosjekt ute på Nesna. Deres fremtidsplaner er ikke bare av interesse for Norge, men utover landegrensen. Dere har allerede en fordel med naturressurser og EUs nye grønne plan. Det er bare å gripe mulighetene som ligger foran dere nå, avslutter Thierry Béchet.

Besøk på Campus Helgeland. Fv Monika Paulsen, Kunnskapsparken Helgeland og Arctic Cluster Team; Morten Dahle Selfors, Nord Universitet; ambassadør Thierry Béchet, Marit Breivik Meyer, SIF Nord Universitet; Arve Ulriksen, MIP as; Markus Hole, EUs delegasjon til Norge; Ole Kolstad, Rana Utviklingsselskap.

Ønsker flere velkommen

De som ønsker å etablere seg i Nord-Norges største industripark bør være raske. Vi har nå en unik portefølje av ledige lokaler tilgjengelig. Det sier markedsdirektør i Mo Industripark AS, Jan Gabor.

Noe for de fleste

Med både verkstedlokaler, kontorer og lagerbygg ledig fra nyttår har Mo Industripark nå mulighet til å ønske flere aktører velkommen til et av Norges bredeste industrimiljø. Eiendomssjef Arne Westgård

forteller at han har hatt mange på befaring den siste tiden.

– Vi er i dialog med flere som anser oss som et mulig etableringssted. Da vi snart har ledige lokaler både i og like utenfor parken med tilgjengelig parkering og andre nyttige tjenester, opplever vi interesse i markedet, forteller han og tilføyer; så de som ønsker å etablere seg her har en fin mulighet nå.

Totalleverandør

Et av flere konkurransefortrinn med å være

etablert i Mo Industripark er at man er i umiddelbar nærhet til et svært kompetent leverandørmiljø. Bortimot alle tjenester kan leveres av selskap i parken.

– MIP as med datterselskapene er totalleverandør når det kommer til driften av infrastruktur som tomter, bygningsmasse, veier og kaianlegg samt leveranser av vann, gasser, strøm, fjernvarme og fiber. I tillegg har vi store logisikkleverandører i parken og vår industriterminal med gode transportmuligheter av varer, gods og råstoff

Markedsdirektør Jan Gabor (t.v.) og Eiendomssjef Arne Westgård

over kai, forklarer markedsdirektør Gabor.

Med drøyt 100 ulike selskap lokalisert i Mo Industripark og rundt 2500 ansatte, er dette et industrimiljø med mange bein å stå på, og det er flere fordeler med å være lokalisert i en industripark.

– Du finner gjerne nødvendige tjenester i nabobedriften her i industriparken. I tillegg er det en del stordriftsfordeler med flere aktører som deler på infrastrukturkostnadene. Det er også store industriprosjekter på blokka på

Helgeland i tiden fremover som eksempelvis battericellefabrikk og oppbyggingen av Nesna Industripark, så dette er en spennende og viktig industriregion for eksisterende industri og også for de som vil være med på veksten, forteller Gabor.

Kainære produksjonslokaler

Et av lokalene som muligens snart blir ledig ligger nede ved Rana Industriterminal. Produksjonshaller med umiddelbar nærhet til utskipingsmuligheter er etterspurt globalt,

KONTAKTINFO

Eiendomssjef Arne Westgård
arne.westgard@mip.no
tlf: 915 66 434

Markedsdirektør Jan Gabor
jan.gabor@mip.no
tlf. 907 46 046

Se noen av våre ledige lokaler her:
<https://www.mip.no/lokaler/>

og nede ved RIT blir altså nærmere 13 000 kvadratmeter boltreplass kanskje ledig i løpet av 2020/2021, forteller Gabor.

– Her på Mo finner man en god miks mellom tilgjengelige lokaler til både produksjon, lager og kontorer, utskipingsmuligheter og et tungt industrimiljø. Smelteverkene og mineralvirksomheten i parken for eksempel er oppdragsgiver til en stor leverandørindustri med årlige lokale innkjøp på i underkant av 2 milliarder, forklarer markedsdirektøren.

Blant de ulike næringsaktørene i Mo Industripark finnes havbruk, betong, prosessindustri, kraftproduksjon, engineeringmiljø og datasentre for å nevne noe. Dette skaper stor bredde i MIP og det jobbes med å skape sirkulære prosesser på tvers av de ulike næringene, sier Gabor.

– En lokalisering her i parken vil derfor kunne være gunstig for mange ulike aktører, poengterer markedsdirektøren.

Velkommen på befaring

Eiendomssjef Arne Westgård sier alle på utkikk etter ledige lokaler er velkomne til å ta kontakt.

– Vi har fått flere henvendelser den siste tiden fra folk som ønsker en befaring av ledig eiendomsmasse, ikke bare fra industriaktører men også offentlige virksomheter. Dette fasiliterer vi gjerne for de som måtte ønske, og det er bare å ta kontakt. Vi tar også dialogen angående eventuelle nødvendige tilpasninger på bygningsmassen og vi mener vi er konkurransedyktige på pris og tjenestetilbud. Så er det alltid en fordel for kundene våre at vi er lokalisert like ved, da vi er opptatt av å løse problemstillinger for dem på en effektiv og god måte, forklarer Westgård.

Harsco satser på nytt utstyr

Saksen har en kraft på 8210 kN (kilonewton), noe som tilsvarer cirka 837 tonn.

Med denne saksa til 1 million kroner håper Harsco Environmental å gripe fatt i nye oppgaver og få oppdrag fra flere bedrifter.

HARSCO ENVIRONMENTAL

- Er 16 ansatte i Mo industripark.
- Hovedkunden er Celsa Armeringsstål.
- Hovedvirksomheten deres er å slå i stykker skrap som skal inn i Celsas stålproduksjon, og å ta ut slagget som oppstår etter produksjonen av stål.
- Slagget knuser de og selger på åpent marked.
- Halvparten av de ansatte går i 4-skiftturnus som er tilpasset Celsa, slik at Harsco hele tiden har ansatte som kan ta seg av slagget fra deres stålproduksjon.
- Hovedkontoret er i Philadelphia, USA.
- Bedriften i Mo industripark er Harscos eneste i Norge.

Harsco har akkurat tatt i bruk sin siste investering: En gravemaskin med saks som kan klippe opp skrap på en mer miljøvennlig måte. Tidligere har de brukt skjærebrenner til denne jobben.

Mindre utslipp

– Gravemaskinen er ny og har utslipp som nesten er jevngod med en elektrisk motor. I tillegg foregår oppkuttingen av skrapet helt uten røyk, i motsetning til når man bruker en skjærebrenner. Det forteller plassleder Ronald Utland i amerikansk-eide Harsco Environmental. Bedriften har akkurat skiftet navn fra Harsco Metals Norge.

Hovedkunden deres er Celsa Armeringsstål. Oppdragene er å skjære i stykker skrap som skal inn i deres stålproduksjon og å ta ut slagget som oppstår etter produksjonen av stål. I tillegg gjør Harsco tester med magnet for Celsa, for å fjerne

enkelte materialer.

– De ønsker jo ikke materialer som for eksempel umagnetiske metaller, plast og betong inn i stålproduksjonen sin, forteller Utland.

Investering på fem millioner

Den nye saksa er den eneste i sitt slag i Rana. Med den håper Utland at Harsco skal få flere oppgaver og flere kunder.

– Saksa har stor kapasitet og kan gape over ting som er 62, 5 x 54 cm. Vi driver enda og blir kjent med den, tester ut hvilke andre materialer den kan klippe opp og hvilken tykkelse den klarer å håndtere.

Saksen har en kraft på 8210 kN (kilonewton), noe som tilsvarer cirka 837 tonn. Til sammen har Harsco Environmental investert nesten 5 millioner kroner i ny gravemaskin, skuff, magnet og saks. Gravemaskin med skuff og magnet har de hatt tidligere, men nå hadde de

Slik kan slagget som de utvinner og transporterer fra Celsas stålproduksjon se ut. Slagget knuses opp i ulike størrelser ut fra hva det skal brukes til, og selges.

Denne er den eneste i sitt slag i Rana. Harsco Environmental driver enda og blir kjent med den, tester ut hvilke andre materialer den kan klippe opp og hvilken tykkelse den klarer å håndtere.

FLYBUSS MO I RANA

Gjeldende fra 12.august - 24.oktober 2019

Mandag-Fredag:

	WF768	WF 767	WF 769	WF 770/ 761	WF 773/774	WF 773/774**	WF 775	WF 776	WF 777
Jernb st	05:20	06:15	08:30	10:30	14:40	14:40	18:55	20:30	
Sykehuset	***	***	***	***	***	***	***	***	
Røssvoll	05:50	06:45	09:00	11:00	15:10	15:10	19:25	21:00	
Fra flypl ca		07:10	09:25	11:20	16:00*	15:55**	19:50	21:25	00:15

* Kjøres mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

** Kjøres fredag.

*** Passeres uten tidsangivelse.

Avgang fra flyplassen så snart bagasjen er kommet.

Lørdager:

	WF 772	WF773
Jernb st	12:15	
Sykehuset	***	
Røssvoll	12:45	
Fra Røssvoll ca		16:00

Søndager:

	WF 761	WF 773/774	WF 775	WF 776	WF 777
Jernb st	10:30	14:40	18:55	20:30	
Sykehuset	***	***	***	***	
Røssvoll	11:00	15:10	19:25	21:00	
Fra Røssvoll ca		15:55	19:50	21:25	00:15

*** Passeres uten tidsangivelse.

Avgang fra flyplassen så snart bagasjen er kommet.

RUTE TRASE: Busstasjonen, O.T.Olsensgt, CC Helma Hotell, Scandic Meyergården nedsiden, L.Meyers gate, Nordl vn, Sagbakken, Ranenget og om sykehuset til Flyplassen.

Søndre gate og Midtre gate hentes på forespørsel.

Pris pr pers. kr. 150,-.

Tlf + 47 971 44 444

HTS
Helgeland Transport Service

behov for nytt utstyr og investerte også i ei saks.

Flere oppgaver

Oppkutting av skrap for Celsa er en av Harscos hovedoppgaver, og i tillegg utvinner og transporterer de slagget fra stålproduksjonen deres. Slagget knuser de opp i ulike størrelser, ut fra hva det skal brukes til, og selger det på åpent marked. Knust slagget kan brukes til det samme som knust fjell og stein, og blir ofte brukt i veibygging.

– Det er knust slagget fra oss som brukes til strøing på veiene her inne i industriparken, forteller Utland.

Han håper at nyinvesteringene kan gi flere gevinster.

– I tillegg til at vi kan jobbe med skrapet på en ny og mer miljøvennlig måte, håper vi jo også at de skal gi oss noen nye oppgaver og nye kunder, avslutter han.

Plassleder Ronald Utland i Harsco Environmental foran den nye krana og saksen som kan klippe opp skrapet på en mer miljøvennlig måte.

Stor overhaling på et av landets største vannverk

Vannverket med renseanlegg inne i Mofjellet forsyner Mo industripark med kjølevann og drikkevann.

I vinter har MIP Energi gjort sin største overhaling av renseanlegget til vannverket i Mo industripark noensinne. Alle komponenter har vært ute, sjekket, renset, reparert eller byttet ut.

Inne i en tunell i en hall i Mofjellet ligger et av landets største vannverk. Det forsyner Mo Industripark med kjølevann til prosessindustrien og drikkevann. Her har MIP Energi, en av driftsavdelingene i Mo Industripark as, akkurat gjennomført den største overhalingen av renseanlegget til vannverket siden det ble montert i 1997/98. Anlegget har siden monteringen blitt

vedlikeholdt jevnlig, men dette er altså første gangen at hele anlegget har blitt plukket fra hverandre.

Måtte få laget nytt utstyr

Det innebærer blant annet at 72 siler som fanger opp rusk og rask i vannet, ble demontert, fraktet inn på verksted, spylt og vasket. Silene er også malt opp der det har vært rust. – Arbeidet har stort sett gått etter planen, men vi har oppdaget noen feil som ikke var forventet. Disse har gjort at arbeidet har tatt noe dager mer enn vi beregnet, men vi har ikke støtt på noen problemer som vi ikke har løst rimelig raskt. Det forteller driftsingeniør Trond Olsen i MIP Energi.

En av utfordringene som de støtte på, var at de manglet et kjedeanlegg til de nevnte silene. Renseanlegget består av to løp og en del av renseprosessen er et kjede som fører silene rundt inne i en vanntank for å rense vannet. Begge disse kjedene skulle byttes ut, men MIP Energi satt bare på én. Den var opprinnelig og ubrukt, og kom fra fabrikken da anlegget var nytt.

– Da fikk vi igjen benyttet oss av fordelene det er å være nært et større industrimiljø og fikk laget et nytt kjedeanlegg hos Imtas. Sånt synes vi er artig, sier Olsen.

Vedlikehold under full drift

Han beskriver arbeidet med det første løpet

Slik så silene ut før de ble tatt ut av renseløpet sitt.

Nyvasket og nymalt, og klar til innsats i rensanlegget igjen.

tidligere i høst som mest utfordrende.

– Da hadde vi jo ikke sett utstyret demontert før. Det gjorde arbeidet med det andre løpet til rensanlegget litt enklere, for komponentene vi jobbet med var mer kjent.

Et annet element i prosessen er at overhalingsjobben måtte gjøres uten stans i vannforsyningen til bedriftene i parken.

– Vannverket i parken er et redundant system som sikrer bedriftene kontinuerlig tilgang på vann hele tiden. To løp i drift som spiller hverandre gjør det mulig å drive vedlikehold på den ene delen av rensanlegget mens den andre delen gjør rensjobben. Dette er helt avgjørende for at prosessindustrien i parken alltid har nødvendig tilgang på vann, forklarer Olsen, som er fornøyd med at begge løp nå er ferdig overhalet.

Et av landets største

Vannverket i Mo Industripark, også kalt Svabo, er et av landets største. Det renner mellom 8.000 og 10.000 kubikkmeter vann i timen gjennom vannverket. Det er nesten like mye som i vannverket som forsyner hele Oslo kommune.

Vannet fra Svabo brukes hovedsakelig til kjølevann for industrien. Men før det tar fatt på kjølejobben går vannet til strømproduksjon i småkraftverket som ligger i tilknytning til vannverket. Mellom 30-100 kubikkmeter av det som renner igjennom vannverket i timen - går til drikkevann. Drikkevannet renses enda en gang og går igjennom en større prosess i et eget rensanlegg nede på selve industritomta.

Seks ansatte fra MIP Energi har bidratt i overhalingen. Arbeidet har foregått inne i Mofjellet og inne i verkstedet til avdelingen i industriparken.

Prosessteknikerne André Nyjordet (t.v.) og Rolf Sivertsen ved MIP Energi under arbeidet med rensanlegget inne i Mofjellet. I front sees kjedeanlegget som Imtas måtte lage tilsvarende nytt av.

FAKTA:

- En kubikkmeter er volumet av en kube hvor hver side er en meter lang, og tilsvarer 1000 liter.
- MIP Energi har hovedansvaret for vannforsyningen i Mo Industripark.
- Andfiskvassdraget er forsyningskilde for vannverket. I vassdraget reguleres damanleggene i Fisklausvatnet, Småvatnan og Andfiskvatnet ved bruk av fjernstyrte damluker. Fra Andfiskvatn overføres vannet til vannverket via en tunnel gjennom Mofjellet.
- Hovedmengden av prosessvannet benyttes til nedkjøling av produksjonsutstyr i industrien.
- I vannverket deles vannforsyningen til et distribusjonsnett for prosessvann og et distribusjonsnett for drikkevann.
- Prosessvannet renses ved en 3-trinns siling der maskevidden reduseres i hvert trinn.
- Drikkevannet går via et fullrensanlegg med ytterligere siling, UV-bestråling, klorering og tilsetning av vannglass.

Skal frakte skrap mer miljøvennlig

Driftsleder Kenneth Karoliussen (t.v.) og driftsassistent Bjørn Strand i Mo Industritransport AS foran én av de splitter nye trekkvognene som bedriften har kjøpt.

Mo Industritransport har nylig kjøpt tre slike nye trekkvogner. De har moderne teknologi på flere områder, og det er godt nytt for miljøet og de ansatte.

Én slik trekkvogn kjøres cirka 50 turer i døgnet opp og ned industrideien mellom kai og industriparken med skrap. Til sammen

braker Mo Industritransport (MIT) tre trekkvogner på denne måten. Fra nyttår blir alle disse turene gjennomført på en adskillig mer miljøvennlig og bærekraftig måte.

Renser dieselen

– De nye trekkvognene støyer mindre og med ny teknologi er det renses diesel som nå slippes ut, i stedet for forurenset dieseleksos. Det forteller driftsleder Kenneth Karoliussen hos MIT.

Ved å tilføre tilsetningsstoffet Adblue sammen med eksosen som kommer ut fra dieselmotoren, renses eksosen for miljøversteningen NOx. Det er en blanding av gasser som inneholder nitrogen og som bidrar til luftforurensning. Med Adblue blir Nox-en nærmest uskadeliggjort.

Tilpasset MIT sine behov

Også arbeidsmiljøet til sjåførene får seg ei kraftig oppgradering. – Seter og ergonomi er mye bedre i disse trekkvognene, og de er mye bedre lydisolerte. Sikkerheten blir også bedre, med mulighet til å få varsel om feil fra et elektronisk panel i førerhytta. Lyset på vognene er bedre, og vi har ryggekamera. Det forteller driftsassistent Bjørn Strand i MIT.

Trekkvognene er bygd etter kravspesifikasjoner fra bedriften. De er egentlig seks-hjuls dumpere fra Volvo som er ombygd til fire-hjulinger.

– Med disse på plass kommer vi til å øke vår stabilitet med tanke på drift og vedlikehold, sier Strand.

MO INDUSTRITRANSPORT AS

- Har cirka 120 ansatte.
- Utfører transporttjenester for industri-bedriftene i Mo industripark.
- Hovedkunden deres er Celsa Armeringsstål AS.
- Er et datterselskap av Øijord & Aanes AS.
- Ble stiftet i 1989.

Fornøyd kunde

Den største kunden til MIT er Celsa Armeringsstål. Trekkvognene brukes til å frakte skrap fra kai som skal inn til Celsas produksjon av armeringsstål. Mengden skrap som kommer til Celsa årlig er hele 700 000 tonn. Det tilsvarer to Eiffeltårn i uka.

– MIT er enda et eksempel på en underleverandører som er med på å gjøre oss bærekraftige. Trekkvognene er bare det siste tilskuddet hos dem som viser oss at de tenker bærekraft i flere ledd, som miljø, sikkerhet og økonomi.

Det forteller en stolt og fornøyd Sustainability- and Communication Manager i Celsa Nordic, Susanne M. Nævermo-Sand.

MIT står også for alt av lagerhåndtering for Celsa, både av skrap og det ferdige armeringsstålet. Det er også de som frakter armeringsstålet for Celsa til kai for eksport.

Gradvis fornying

– Investeringen i nye trekkvogner er bare et av leddene i en gradvis fornying hos MIT mot en mer miljøvennlig profil. I løpet av de siste årene har de fått bygd om kraner som håndterer skrapet, slik at de går på strøm. De har også innført Adblue i gaffeltrucker på

Sjåførmiljøet blir vesentlig bedre, med blant annet bedre lydisolering og lys, ryggekamera og et elektronisk panel som varsler sjåføren om eventuelle feilmeldinger.

lageret sitt.

Det forteller en fornøyd logistikksjef Hans-Petter Jakobsen i Celsa Armeringsstål.

– MIT har jo også en interesse av å drive miljøvennlig, både for bedriftens profil

og for oss som jobber her. Vi får en bedre arbeidshverdag, men vi har også en interesse av å drive på en måte som er bra for Ranasamfunnet. Vi ansatte har jo familie som bor her og som skal vokse opp her, sier Kenneth Karoliussen.

Gode tips til ambassadører for industrien

Unge fagarbeidere som skal ut og rekruttere nye lærlinger til industrien, har fått gode tips om presentasjonsteknikk med seg på veien.

Bedriftene i Arctic Cluster Team har et felles ønske om å øke rekrutteringen til industrifag. Til å hjelpe seg med det, vil de bruke unge fagfolk som kan være ambassadører for sitt fag. Ambassadørene deltar i et program hvor de blir skolert på ulike måter. Programmet startet med å gi ambassadørene kurs i presentasjonsteknikk og bruk av Power Point. Noen av temaene var forberedelser, språk, stemmebruk, hvordan takle nervøsitet og hvordan bli troverdig. De som deltok på kurset skal senere på klassebesøk, presentere faget sitt for elever, lærere og rådgivere, og stå på stand på Karrieredager. Kurset ble arrangert for ACT av byrået Nordnorsk Kommunikasjon, ved leder Inger-Gunn Sande.

Nesten 20 unge fagarbeidere og siste års lærlinger deltok på kurset om presentasjonsteknikk. De representerte Alcoa Mosjøen, Celsa og Elkem Rana. Foto: Nordnorsk Kommunikasjon

Flere av de som hjelper til i BUA er en del av Askeladdens arbeidstreningprogram. En av dem er Håkon Hag, som trives med å bidra i BUA.

BUA gjør sports- og friluftsk-aktivitet tilgjengelig for alle

Du kan få lånt deg det meste av sports- og friluftsk-utstyr på BUA.

BUA på Askeladden Ressurscenter har over 1000 enheter med sports- og friluftsk-utstyr, som alle kan få låne helt gratis. – Vi er en viktig samfunnsaktør som gir alle muligheten til å delta på sports og friluftsk-aktivitet og håper flere bedrifter som Mo Industripark AS vil være med å støtte oss i 2020, sier arbeidsleder i BUA Rana, Wim Kok.

Unikt utstyrsbibliotek

Over hele landet finner man BUA (Barn og Unge i Aktivitet). BUA i Mo i Rana åpnet i 2017 og var nummer 34 i rekken. Siden den gang har konseptet skutt fart og vokst til over 100 filialer fra nord til sør.

– BUA har blitt enormt populært i Norge. Her på Mo har vi hittil i 2019 lånt ut 5559 enheter på 1958 lån. Der er 1630 personer registrert og flere utlån vil det bli før året er omme. Vi er veldig glad for at så mange bruker ordningen. For litt siden byttet vi

ut sommerutstyret og gjorde klart for vintersesongen, forklarer arbeidslederen.

I en tid hvor det er stort fokus på gjenbruk og miljø er BUA et fint alternativ for de som ønsker å prøve ut nye aktiviteter først uten å måtte kjøpe utstyret på forhånd.

– Det er vanskelig å forutse hva barn liker best av slalåm, twintip eller snowboard, og trender blant de unge varierer hele tiden. Da er det bedre både for lommeboken og miljøet å låne hos oss før man eventuelt går til innkjøp, sier Wim.

Kunnskap, vedlikehold og sikkerhet på topp

Følelsen av å gå inn i BUA er litt som gå inn i en helt vanlig sportsbutikk bortsett fra at utstyret lånes ut gratis. Det meste av de 1012 enhetene ble kjøpt inn i 2017/2018 og Wim har mulighet til å gi veiledning slik at man får best mulig utbytte av sportsutstyret.

– Jeg har jobbet 15 år i sportsbutikk og har god kompetanse på bruken av utstyret. For eksempel kan vi i BUA stille inn alpinbindinger basert på høyde, vekt og skostørrelse for hver enkelt person. Vi hjelper de som låner av oss til å tenke på hele turen slik at man får en så god opplevelse som mulig og ikke står midt i skogen fortvilet over å ha glemt noe, smiler Wim.

– Vår utlånsavtale går over en uke av gangen. Grunnen til det er fordi vi ønsker å ha kontroll på utstyret vårt og vil vite at de til enhver tid er godt vedlikeholdt slik at utstyret alltid er i topp stand. Det er også viktig for sikkerheten, forklarer han.

Forbedrer folkehelsen

Konseptet til BUA gjør det mulig for alle å delta på sports- og friluftaktivitet og jevner

Katrine Gullesen trengte truger til rypejakt. Da var BUA et naturlig valg å låne utstyr til turen.

ut sosioøkonomiske forskjeller. Det har gitt resultater.

–Vi har fått tilbakemelding fra skoler at sykefraværet har blitt redusert på aktivitet dager fordi man har hatt mulighet til å låne gratis utstyr fra oss. Slike tilbakemeldinger setter vi veldig pris på, påpeker arbeidslederen og tilføyer – Når man låner utstyr fra oss skal man gjøre det med stolthet. Man skal ikke sitte med følelsen at man må låne dårligere utstyr enn andre som har det nyeste. Derfor er vedlikehold og

kvalitet viktig for oss fordi vi ser at det er med på å jevne ut sosiale forskjeller og er med på å forbedre folkehelsen ved at alle kan delta på friluftaktivitet, smiler en stolt Wim.

Trenger din bedrifts støtte

BUA på Mo baserer seg på en unik spleiselagmodell og trenger støtte fra flere bedrifter.

– De fleste av våre filialer er tilknyttet en kommune som stiller med deltidsstillinger, lokaler, samarbeidsavtaler med andre frivillighetssentraler som Røde Kors. Vi i Mo i Rana er den eneste BUA i Norge som er basert på en spleiselagmodell. Derfor er vi helt avhengige av at private bedrifter i lokalområdet er med på å bidra slik at vi kan tilby vårt sportsbibliotek for alle i Rana og i omheng, og vi ønsker oss gjerne flere, det er bare å ta kontakt, avslutter arbeidslederen.

Hvis din bedrift ønsker å bidra til BUA og smykke seg med tittelen «stolt BUA medlem, bedrift som tar samfunnsansvar» kan man kontakte Wim Kok på 46508733 eller sende en mail til rana@bua.io.

Som medlem av BUA får bedriftene plass på sponsorhyllen. Her finner vi blant annet flere av selskapene i Mo Industripark.

F. v.: Per Johan Högberg, Halvard Meistjord og Kjell Mjelle.

En ny dimensjon av miljø og bærekraft

I 2018 tok Celsa Armeringsstål AS et valg. De skal bli et av verdens ledende selskap innen bærekraft i sin bransje. For første gang har de laget en egen miljø- og bærekraftsrapport med strategi for hvordan de skal oppnå visjonen.

Celsa Armeringsstål gjenvinner cirka 700.000 tonn skrapstål hvert år og er et av Norges største gjenvinningselskap. «Celsa Armeringsstål er svært opptatt av å møte samfunnets behov for kvalitetsstål, uten

at det skal gå på bekostning av fremtidige generasjoners behov. Bærekraft er derfor en sentral del av vår virksomhet», skriver CEO ved Celsa Nordic, Carles Rovira, i begynnelsen av rapporten.

Fire bærekraftsmål

– Vi har gitt ut en årlig miljørapport siden 90-tallet, og etter hvert som bakgrunn for EMAS-godkjenning, som er et verktøy for kommunikasjon og miljøprestasjon. I år har

vi valgt å utvide miljørapporten til også å omhandle bærekraft, sier miljøsjef ved Celsa Armeringsstål, Per Johan Högberg.

Den nye miljø- og bærekraftsrapporten viser bedriftens arbeid innen bærekraft bedre og tydeligere enn den gamle rapporten. Den gamle rapporten viste sakens tilstand hvor det ble rapportert utslipp og hva bedriften har gjort i løpet av året. Den nye beskriver i tillegg hvordan bedriften ser på bærekraft og hvordan de ser på fremtiden. Den tar for seg visjoner og hvordan de skal jobbe fremover.

– Vi har satt oss noen bærekraftsmål. De er helt sentrale og harmonerer 100 prosent med de utfordringene som verden har med klimagasser og global oppvarming.

De fire målene er

1. 50 % reduksjon av CO2 innen 2030 og null CO2-utslipp innen 2050.
2. 50 % reduksjon av lokale utslipp innen 2030 og 70 % reduksjon av lokale utslipp innen 2050.
3. Closing the loop. Null avfall innen 2030.
4. 50 % reduksjon av CO2-utslipp knyttet til transport innen 2030 og fossilfri transport innen 2050.

Et fyrtårn i konsernet

I tillegg til de langsiktige bærekraftmålene, har Celsa Armeringsstål satt seg fire miljømål i 2019.

1. Utvikle bærekraftmålene for Celsa Armeringsstål ved å konkretisere veien fremover for å nå de oppsatte bærekraftmålene.
2. Minimere by-pass tid på det aktive kullfilteret som rensrøykgassen for kvikksølv og dioksin med mål under 12 timer i 2019.
3. Redusere utslipp av dioksin fra primærrenslegging med mål om under 0,45 ng/Nm³ på døgnbasis.
4. Gjenbruk av øseslagg gjennom å utvikle nye områder for bruk av materialet. Målet er at alt øseslagg produsert fra 2019 og fremover skal gjenbrukes.

– Dette er overordnede mål, men så langt ser det veldig positivt ut. Vi har klart miljømål 1, 2, 3 og for miljømål 4 er vi godt på vei, sier Högberg.

Rapporten blir distribuert til Celsa Armeringsståls interessepartnere, de nærmeste bedriftene i Mo Industripark, Nasjonalbiblioteket, Rana kommune, Miljødirektoratet, leverandører, kunder og alle som bor i området nærmest bedriften. – Vi har spurt våre stakeholders, både interne og eksterne, hva de mener vi bør prioritere innenfor miljø. Vi ser at det de prioriterer harmoniserer godt med de miljømålene vi har satt, sier sustainability manager ved Celsa Nordic, Susanne Nævermo-Sand.

Det var Celsa selv som tok beslutningen om å lage en slik omfattende rapport.

– Det er viktig å bli målt på rett måte. Vi kan si at vi er bærekraftige, men det må synes på en måling. Den jobben vi har gjort med miljø og bærekraft, er veldig attraktiv i Celsa-konsernet. Nå vil vi legge en strategi for hvordan vi kan bli det grønneste prosessbedrifts-konsernet i Europa. Neste steg

er derfor å lage et bærekraftsveikart for hele konsernet, forteller Nævermo-Sand.

Handling og samhandling

Salgssjef på Celsa Armeringsstål AS, Halvard Meisfjord, forteller at stadig flere kunder legger miljø og bærekraft til grunn når de velger leverandør.

– Bærekraft har blitt et begrep. Dette er noe vi har forventet og jobbet med. Vi må ha bærekraftige produkter, sier Meisfjord. Det er stadig mer fokus på at man som produsent lager et produkt som påvirker miljøet i minst mulig grad, forteller Meisfjord.

– Vi har de samme produktene og de samme kundemassene, men ser at spesielt myndighetene i Sverige og Norge etterspør og stiller krav til miljøvennlige produkter. Store konsern er i tillegg opptatt av å vise dette fram. Bærekraft og miljøvennlige produkter har fått en ny dimensjon. Det er selvsagt fremdeles prisen som er avgjørende, men den beste løsningen er når økonomi og bærekraft går hånd i hånd, fortsetter han.

– Man snakker ofte om bærekraftsmål og strategier, med frister som f.eks. FNs bærekraftsmål for 2030. Bedriftene må sette seg ned og formulere seg noen mål, for man kommer seg ikke dit av seg selv. Mange har nok gjort mye allerede, men for andre kan kanskje denne rapporten være en inspirasjon til å sette seg ned og planlegge hvordan man skal komme seg dit. Ti år går fort, spesielt hvis man skal søke investeringer. Denne rapporten drar med seg mye positivt, også på konsernnivå. Det er en begynnelse på handling og samhandling, sier han videre.

En ny tid

Kjell Mjelle er smører på vedlikehold i Valseverket. Han begynte i jobben i 1971, men i dag leverte han sin avskjed. Han skal tre over i pensjonistenes rekke.

– Det har alltid vært så mye bra folk her, og det er det enda.

Selv om det ser tilnærmet likt ut innenfor Valseverkets vegger, har det skjedd store endringer siden han begynte som 18-åring.

– Den største endringen ligger selvfølgelig på HMS, bruk av løsemidler og fravær av risikoanalyser. Det var en annen tid.

Nå er det helt annerledes.

– Vi lager et produkt som ingen andre i Norden lager. Jeg merker en stolthet blant de ansatte, og lærlingene som begynner her hos oss synes det er stas å ha fått lærlingekontrakt ved Celsa Armeringsstål AS. Det snakkes stadig mer om bærekraftig produksjon, både fra storsamfunnet og fra media, og jeg er glad for å ha fått være med på denne reisen. Det har vært flott å jobbe her, sier Mjelle.

Gule Sider fornyes

Gule Sider har i flere tiår vært informasjonsavisen for Mo Industripark. Fra og med neste år vil den bli fornyet.

Innspillrunde

Tidligere i vinter startet jobben med å hente inn innspill til fornyelsen av informasjonsavisen for Mo Industripark. Bedriftene i industriparken som er med som bidragsytere til Gule Sider, fikk tyvstarte med å gi tilbakemeldinger i prosessen. Deretter ble en åpen spørreundersøkelse gjort tilgjengelig på hjemmesiden til Mo Industripark as og Facebook. Nå er jobben i gang med å analysere svarene som er kommet inn.

– Det var mulig å komme med innspill på det meste knyttet til avisen som design, format, innhold og til og med navn i spørreundersøkelsen vi la ut. Vi er nå i gang med gjennomgangen av svarene. Det er kommet inn mange innspill som blir med videre til designrunden, forteller leder for strategisk kommunikasjon og samfunnskontakt

i Mo Industripark as, Tonje Nermark.

De gode historiene

Avisen er med på å spre informasjon om aktiviteter, satsinger og arbeidstakere i Mo Industripark. Dette vil fortsatt være målet med informasjonsavisen fremover, men fra første utgave i 2020 som kommer midt i februar vil avisen altså komme i fornyet drakt.

– Med respekt for historien, åpnet vi i spørreundersøkelsen for at avisen også kan endre navn for at det skal bli enda mer tydelig at dette er en informasjonsavis for Mo Industripark. Men vi tar ikke for gitt at folk ønsker en endring, så navnet kan også bli stående. Har vi fått inn mange gode forslag blir det kanskje en avstemming om hva avisen skal hete i årene fremover. Men en fornyet «look» blir det uansett, sier Nermark.

Historisk viktig

Siden starten av A/S Norsk Jernverk har industrien på tomta hatt sin egen informasjonsavis. I starten var den mer en internavis for de ansatte på jernverket. I årenes løp har avisen skiftet både format, navn, design og type innhold flere ganger.

I dag utgis informasjonsavisen for Mo Industripark seks ganger i året og er for mange kjent som Gule Sider. Den distribueres fortsatt internt på industritomta til flere av dagens bedrifter, men også til offentlige bygg og skoler i Rana, samt til nasjonale organisasjoner og representanter på både fylke og Storting.

– Målet med fornyelsen er å nå enda bedre ut med de mange gode historiene fra Mo Industripark, avslutter Nermark.

FOLK I PARKEN

Erik Lundestad (25)

Stilling: Elektriker hos Caverion, som akkurat nå er innleid hos Elkem.

Når startet du i jobben?

I 2012.

Hva er det beste med jobben din?

De varierte oppdragene og arbeidsplassene, alt fra oppdrag for industrien til oppdrag i ulike næringsbygg.

Hva ville du gjort hvis du var sjef i en uke?

Tatt en tidlig juleferie.

Matpakke eller kantine?

Matpakke. De har veldig god mat i kantina her også, men det blir som regel matpakke.

Nett eller papiravis?

Nettavis.

Hva gjør du på fritida?

Jeg trener styrke og holder på med for eksempel snekring. Det er alltid noe å gjøre i et hus.

Vilde Furuheim (21)

Stilling: Elektriker i Caverion.

Når startet du i jobben?

I mars i år.

Hva er det beste med jobben din?

At det er varierte oppgaver og forskjellige utfordringer. Jeg lærer noe nytt stort sett hver dag, synes jeg.

Hva ville du gjort hvis du var sjef i en uke?

Da ville jeg prøvd og gjort en god jobb både for oss som er ansatt og for våre kunder.

Matpakke eller kantine?

Matpakke.

Nett eller papiravis?

Nett.

Hva gjør du på fritida?

Jeg driver og pusser opp hjemme og studerer ved siden av jobben. For å få generell studiekompetanse, tar jeg opp noen fag fra videregående. Det er i tilfelle jeg senere ønsker å utdanne meg til ingeniør.

GJØR ET GRØNT VALG

Velg 100 % fornybar strøm fra Helgeland Kraft og reduser bedriftens klimaavtrykk.

«Vi i Kvarøy Fiskeoppdrett har valgt 100 % fornybar strøm, og redusert klimaavtrykket vårt med 165 tonn CO₂ i året.»

ALF-GÖRAN KNUTSEN
Daglig leder i Kvarøy Fiskeoppdrett

Fornybar energi fra

**HELGELAND
KRAFT**

Kundesenter: 751 00 700
www.helgelandkraft.no/strom/bedrift

JUBILANTER

60 år

Roar Johansen
Celsa Armeringsstål AS
05.12.1959

Bodil Svartvassmo
Rana Gruber AS
16.12.1959

Stein Are Henriksen
Rana Gruber AS
20.12.1959

Per Arne Arntsen
Rana Gruber AS
21.12.1959

50 år

Tor Arne Sørmo
MOMEK Services AS
18.12.1969

Frode Johan Berg
Elkem Rana
19.12.1969

Ståle Lian
MOMEK Civil AS
27.12.1969

40 år

Bjørn Forsmo Soleglad
Celsa Armeringsstål AS
11.12.1979

TAKK

Takk for all oppmerksomhet i anledning min 60-års dag.
Mvh Jens Harald Rones, Celsa Armeringstål

**Vi ønsker alle våre lesere
en god jul og et riktig godt nytt år!**

Din logo eller annonse i Gule Sider? Vi tilbyr flere ulike størrelser.
Ta kontakt med tonje.nermark@mip.no for tilbud.